

Utdrag ur ”Uppföljning av miljötillståndet i skogslandskapet – Baserat på SLU Riksskogstaxeringen 2016–2020” (Nilsson och Dahlgren 2023)

2. Skogarnas åldersfördelning

Skogarnas åldersfördelning påverkar mångfalden i skogslandskapet. Många hotade arter finns bara i gamla skogar, men en högre ålder leder inte automatiskt till högre naturvärden. En rad andra faktorer som bland annat skoglig kontinuitet, grad av påverkan och närvaro av naturliga störningar är avgörande. Exempelvis kan en gammal gallrad skog ha lägre biologiska värden än en yngre skog som fått utvecklas fritt efter till exempel en skogsbrand eller stormfällning av träd.

Här redovisas åldersfördelningen fördelad på olika åldersklasser. När inget annat anges så avser resultaten produktiv skogsmark utanför formellt skyddade områden.

Tillstånd 2016–2020

För alla län är skogarnas ålderssammansättning starkt förskjuten mot de yngre och medelålders klasserna. Skogar under 60 år dominerar. För hela landet utgör dessa skogar 62 procent av den produktiva skogsmarksarealen utanför formellt skyddade skogar. Att åldersstrukturen ser ut som den gör beror på den typ av skogsbruk vi bedrivit under lång tid.

Trender

- För norra Sverige (Norrländ, Dalarnas och Värmlands län) noteras att sedan 1985 har arealerna med skog i åldersintervallen 21–60 år ökat.
- Arealen skogar mellan 81 och 120 år har minskat i norra Sverige sedan 1985 samtidigt som arealen skog mellan 121 och 160 år är oförändrad.
- Arealen riktigt gamla skogar i norra Sverige, äldre än 160 år, har ökat något sedan 1990.
- 1923–1929 fanns betydligt större arealer skog äldre än 160 år än i dag i Norrlandslänen.
- Även i flertalet av de sydliga länen har arealen yngre skogar inom åldersintervallet 0–40 år ökat sedan 1985 och det gäller främst åldern 21–40 år.
- Trenden är ökande för arealen skog äldre än 120 år i Svealands- och Götalandslänen.

- I flertalet län i Götaland och Svealand har arealen skog i åldern 101–120 år ökat samtidigt som arealen i denna åldersklass minskat i Dalarna och Värmland
- En jämförelse för Svealand och söderut visar på en märkbar geografisk trend. Generellt sett har, till skillnad mot i norra Sverige, arealen yngre skog minskat medan arealen äldre skogar ökat. Denna trend är tydligast i södra Götaland.
- Åldersfördelningen för skogarna ovan fjällnära gränsen är mer förskjuten mot de äldre åldersklasserna. De innehåller mer äldre skog och mindre yngre skog jämfört med skogarna nedanför fjällnära gränsen.
- Inom formellt skyddade områden finns en förskjutning mot den äldre skogen i hela landet. 63 procent av den produktiva skogsmarksarealen i de formellt skyddade områdena är över 120 år. Motsvarande siffra utanför formellt skyddade områden är 12 procent.

Noggrannhet

Säkerheten i siffrorna är ganska stor. Siffrorna är säkrast för de dominerande åldersklasserna. Det relativa medelfelet är 5–10 procent på länsnivå. För åldersklasser med liten areal (främst 161 år och uppåt) är det relativa medelfelet väsentligt högre och siffrorna är osäkra.

Definitioner

Åldersklasser

Åldern avser grundytvägd medelålder när medelhöjden är 7 meter eller högre. I bedömningen bortses från överståndare, fröträd, underväxt och döda träd. När medelhöjden är lägre än 7 meter avser åldern ett oviktat medelvärde för alla träd.

Åldersklassen 0–20 år innefattar även skogsbestånd med slutenhet 0 (träd saknas) och plantbestånd med åldern 1–2 år. Åldersklasserna upp till 120 år indelas i 20-åriga åldersklasser. Därefter kommer klassen 121–160 år och högsta klassen, 161+ år, vilken omfattar all skog som är minst 161 år.

Tabeller

- 2.1 Areal och arealandel produktiv skogsmarksareal fördelad på åldersklasser. Utanför formellt skyddade områden. 1923–2020.
- 2.2 Areal och arealandel formellt skyddad produktiv skogsmark fördelad på åldersklasser. 2016–2020.
- 2.3 Areal produktiv skogsmark utanför formellt skyddade områden fördelad på åldersklasser ovan respektive nedan fjällnära gränsen. 1983–2020.

Länkar

- [2. Skogarnas åldersfördelning \(Länsstyrelsernas statistik i PxWeb\)](#)
- [Kapitlet Övergripande definitioner](#)
- [Kapitlet Tips vid användning av PxWeb](#)

Referenser

Nilsson, P. och Dahlgren, J. (2023). Uppföljning av miljötilståndet i skogslandskapet – Baserat på SLU Riksskogstaxeringen 2016–2020. Länsstyrelsen i Dalarnas län. Rapport 2023:11.

URL: <https://catalog.lansstyrelsen.se/store/26/resource/279>